

Projekt

z dnia 8 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU LEGNICKIEGO**

z dnia 7 kwietnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia informacji z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2022-2026 za 2024 rok**

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107, poz. 1907), § 12 ust. 1 Statutu Powiatu Legnickiego (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 19 stycznia 2023 r. poz. 408), w związku z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 44, poz. 858, poz. 1089, poz. 1165, poz. 1494, poz. 1961), Rada Powiatu Legnickiego uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2026 za 2024 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Legnickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Powiatu Legnickiego

Jan Antoni Łukasz

SADCA PRAWNY

L-326

Kotycja al. Duto

Małgorzata Katarajczak-Antoniewicz

[Signature]
DYREKTOR

Id: A7C95CE6-393C-45B6-9EB8-54A29247393E. Projekt

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

[Signature]
Joanna Bałasz

**Informacja z realizacji Powiatowego Programu
Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2022-2026
za 2024 rok**

Legnica, 2025

Wprowadzenie

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2026 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/241/2022 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 26 maja 2022 roku. Celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami pełne uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym a także, korzystanie z kultury, nauki oraz sportu i rekreacji. Realizacji tego celu służą zaplanowane działania na rzecz poprawy warunków funkcjonowania w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami, w tym objęcie pomocą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności. Ważnym elementem Programu jest wspieranie osób z niepełnosprawnością w sferze życia zawodowego, poprzez stwarzanie warunków do zatrudniania lub podejmowania pracy na własny rachunek. W działaniach na rzecz integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami istotne jest położenie nacisku na zadania sprzyjające kształtowaniu właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności oraz przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością.

Głównym założeniem Programu jest realizowanie zadań na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu. Osiągnięcie powyższego celu w 2024 roku możliwe było dzięki realizacji celów szczegółowych, które w Programie sformułowano następująco:

1. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami
2. Aktywizacja zawodowa oraz wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami w dostępie do rynku pracy
3. Poprawa jakości życia i funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami poprzez wspieranie
w likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych
4. Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestniczenia w życiu społecznym poprzez zwiększenie dostępu do rehabilitacji oraz dóbr i usług (sportowych, kulturalnych, artystycznych i turystycznych)
5. Wspieranie rodzin osób z niepełnosprawnościami w pełnieniu ich ról
6. Usprawnienie systemu wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja powyższych założeń i celów była możliwa dzięki współpracy partnerów wymienionych w Programie jak i innych instytucji oraz organizacji działających na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Koordynatorem działań na rzecz osób

z niepełnosprawnością jest Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego. Niniejszą informację opracowało Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego na podstawie materiałów przygotowanych przez realizatorów Programu.

Realizacja Programu

Zadania zaplanowane do realizacji w 2024 roku obejmowały działania podejmowane w ramach 6 celów szczegółowych, wskazanych w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2026 na etapie jego konstrukcji oraz działań dodatkowych, których realizacja wynikała z rozpoznania bieżących potrzeb mieszkańców powiatu. Poniżej zaprezentowano efekty realizacji konkretnych działań podejmowanych w 2024 roku przez jednostki działające na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich bliskich.

Cel szczegółowy 1:

Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych

Realizatorzy: Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, ośrodki pomocy społecznej (OPS), Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ŚDS nr 1 w Chojnowie, ŚDS nr 2 w Chojnowie, WTZ w Legnickim Polu, WTZ w Chojnowie.

a) Inicjowanie działań informacyjno-edukacyjnych oraz kampanii mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki niepełnosprawności (programy w mediach, druk informatorów, publikacje na stornach internetowych urzędów)

Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania problemów osób z niepełnosprawnościami oraz przysługujących im praw realizowano w 2024 roku poprzez informowanie osób o przysługujących im prawach i przywilejach wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Zadanie to było realizowane na bieżąco poprzez udzielanie konsultacji telefonicznych oraz dostęp do informacji i formularzy zamieszczonych na stronie internetowej Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego oraz w siedzibie jednostki, a także przekazanych do ośrodków pomocy społecznej na terenie gmin.

W ramach działalności Punkt Usług Środowiskowych przy Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego udzielał informacji o realizowanych usługach na rzecz osób z niepełnosprawnością, opracowano i wydano broszurkę informacyjną o tej tematyce.

Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu legnickiego podejmowały szereg działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością, oferując wsparcie finansowe oraz pracę socjalną. W ramach pracy socjalnej wykonywane były działania informacyjne, mające zwiększyć świadomość społeczną w zakresie problematyki niepełnosprawności. OPS oferowały osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom wsparcie w formie pomocy materialnej. Z osobami z niepełnosprawnością oraz rodzinami prowadzono pracę socjalną, która w praktyce opierała się na udzielaniu informacji na temat instytucji i organizacji społecznych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, inicjowaniu kontaktów z rodziną oraz podejmowaniu działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad tymi osobami.

b) Kształtowanie postaw prospołecznych sprzyjających kreowaniu środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym

Pracownicy socjalni OPS czynili starania, aby osoby z niepełnosprawnościami, przewlekle chore i starsze, a także niezdolne do samodzielnej egzystencji, pozostawały w swoich środowiskach. Mobilizowano rodzinę do zapewnienia im opieki w miejscu zamieszkania. W wyjątkowych sytuacjach osoby wymagające całodobowej pomocy, które nie mogły liczyć na pomoc rodziny, kierowane były do Domu Pomocy Społecznej. Praca socjalna pracowników OPS świadczona była również na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności w ich środowisku społecznym. Miała na celu rozwinięcie lub wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej. Pracownicy zapewniali także w miejscu zamieszkania usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności były niesamodzielne i wymagały pomocy osoby drugiej.

Koordynatorzy usług środowiskowych PUŚ prowadzili w gminach powiatu działania edukacyjno-informacyjne na rzecz kształtowania postaw prospołecznych wobec osób z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, seniorów. Odbyło się 24 godzin konsultacji.

c) Wspieranie działań zmierzających do realizacji prawa osób niepełnosprawnych do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym i społecznym

Upowszechnianie wiedzy z dziedziny praw osób z niepełnosprawnością to zadanie realizowane przez OPS, Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, Powiatowy Zespół

ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz inne placówki działające na terenie powiatu legnickiego. W 2024 roku prowadzono w tym obszarze następujące działania:

- udzielanie indywidualnych informacji w zakresie ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnością z terenu powiatu legnickiego;
- wspieranie osób z niepełnosprawnościami w ich potrzebach i problemach, kierowanie do odpowiednich instytucji i organizacji pozarządowych, wskazywanie właściwego sposobu załatwienia sprawy, podejmowanie interwencji w sprawach indywidualnych;
- motywowanie osób do podjęcia aktywności zawodowej.

d) *Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z wszelkich dóbr publicznych*

OPS z terenu powiatu legnickiego, w celu realizacji Programu ściśle współpracowały z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy i Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Legnicy, z Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnowie oraz ze szkołami i placówkami oświatowymi. W pracy socjalnej duży nacisk położony był na wsparcie emocjonalne oraz pomoc w przezwyciężaniu trudności życiowych oraz pomoc w postaci korzystania z usług medycznych w przychodniach rejonowych i specjalistycznych oraz innych instytucjach medycznych. Osoby z niepełnosprawnościami miały zaoferowaną pomoc finansową w postaci zasiłków stałych, okresowych, celowych szczególnie związanych z kosztami leczenia, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, opłaty składek na ubezpieczenie społeczne. Ośrodki pomocy społecznej opłacały pobyty w DPS i innych placówkach oraz instytucjach pomocowych. Ośrodki udzielały również wsparcia w postaci rzeczowej i prawnej osobom z niepełnosprawnościami z terenu działania, a ponadto świadczyły pomoc w formie umieszczania w DPS, ZOL, placówkach wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi itp. Osobom z niepełnosprawnością i samotnym udzielano wsparcia w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Pracownicy ośrodków pomocy społecznej udzielali informacji na temat możliwości pozyskiwania dofinansowania ze środków PFRON, motywowanie do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy osób z niepełnosprawnością, a także podniesienie poziomu świadomości samych osób z niepełnosprawnością w zakresie przysługujących im praw.

Do najważniejszych zadań realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej należy zaliczyć:

- pracę socjalną świadczoną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności w ich środowisku społecznym, prowadzoną w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej poprzez współpracę z jednostkami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
- zapewnienie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy osoby drugiej;
- pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu wniosków do Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, celem uzyskania dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych;
- pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu wniosków do Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Legnicy, umawianie i asystowanie przy wizycie lekarskiej celem uzyskania niezbędnego zaświadczenia lekarskiego.

Cel szczegółowy 2:

Aktywizacja zawodowa oraz wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rynku pracy

a) Wspieranie zatrudnienia i samozatrudnienia osób niepełnosprawnych

Pracownicy OPS w ramach prowadzonej pracy socjalnej, na bieżąco dokonywali oceny sytuacji osobistej osoby bezrobotnej. Praca ta pozwalała na określenie predyspozycji zawodowych osób potrzebujących oraz określenie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Pracownicy socjalni rozpowszechniali wśród pracodawców informacje o możliwości tworzenia i wyposażenia miejsc pracy dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z dofinansowaniem ze środków PFRON.

PUP świadczył także usługi umożliwiające dotarcia do informacji z zakresu doradztwa. Udzielano osobom z niepełnosprawnością pomocy przy wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a w szczególności udzielano porad na temat wyboru zawodu, przy uwzględnieniu własnych predyspozycji i stanu zdrowia, przekwalifikowaniu, w tym wspólnie analizując zainteresowania i uzdolnienia zawodowe.

Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy prowadził dla osób z niepełnosprawnościami pośrednictwo pracy polegające na udzielaniu informacji o wolnych miejscach pracy. Osoby z niepełnosprawnościami podejmowały zatrudnienie w ramach tzw. niesubsydiowanych ofert

pracy, a także na miejscach pracy tworzonych w związku z przyznaniem pracodawcy refundacji części kosztów wynagrodzeń lub wyposażenia stanowisk pracy.

W roku 2024 na niesubsydiowanych miejscach pracy zatrudnione zostały 43 osoby z niepełnosprawnościami z powiatu ziemskiego, w ramach subsydiowanych miejsc pracy pracę podjęło 2 osoby z niepełnosprawnością z powiatu ziemskiego.

Dodatkowo 7 osób z niepełnosprawnością wykonywało prace społecznie użyteczne. Jest to forma skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy, ich wymiar wynosi 10 godzin w tygodniu. Organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej.

b) Organizacja szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe osób niepełnosprawnych

Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością mogły podnosić swoje kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń i staży. W roku 2024 na szkolenia skierowano 2 osoby z niepełnosprawnością.

c) Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez programy celowe dofinansowane ze środków PFRON

Powiatowy Urząd Pracy informował o możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością przy wsparciu programów dofinansowywanych ze środków PFRON. Przedmiotowe informacje umieszczone były na stronie internetowej PUP – zakładka, dla przedsiębiorców i pracodawców” / zatrudnienie niepełnosprawnych. Ponadto PUP na bieżąco ogłaszał nabory wniosków dotyczących zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Ogłoszenia umieszczane były na stronie internetowej w „Aktualnościach”. O programach celowych PFRON pracodawcy informowani byli również przez pracowników PUP podczas osobistych wizyt w Urzędzie.

d) Rozpowszechnianie wśród pracodawców informacji o możliwości tworzenia i wyposażenia miejsc pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie ze środków PFRON

Informacja o możliwości tworzenia i wyposażenia miejsc pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie ze środków PFRON umieszczona była na stronie internetowej PUP – zakładka „dla przedsiębiorców i pracodawców” / zatrudnienie niepełnosprawnych. Ponadto PUP na bieżąco ogłaszał nabory wniosków dot. zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Ogłoszenia umieszczane były na stronie internetowej w „Aktualnościach”. O możliwościach utworzenia i wyposażenia miejsc pracy pracodawcy informowani są również przez pracowników PUP podczas osobistych wizyt w Urzędzie.

e) Zapewnienie zatrudnienia osobom z niepełnosprawnościami w chronionych warunkach pracy w ramach Zakładu Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu

W 2024 roku PUP współpracował z Zakładem Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu w zakresie aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Osoby zarejestrowane w PUP, spełniające kryteria zatrudnienia w ZAZ, informowano o wolnych miejscach pracy. W roku 2024 zatrudnienie w ZAZ podjęło 17 osób zarejestrowanych w PUP (7 osób z powiatu ziemskiego oraz 10 mieszkańców Legnicy). Ponadto 1 osoba (z powiatu grodzkiego) podjęła zatrudnienie w ZAZ w ramach robót publicznych.

Cel szczegółowy 3:

Poprawa, jakości życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez wspieranie w likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych

a) Wspieranie w środowisku lokalnym działań zmierzających do likwidacji barier urbanistycznych, architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się umożliwiających osobom niepełnosprawnym dostęp do budynków użyteczności publicznej.

W Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku w zakresie dotyczącym osób z niepełnosprawnością w 2024 roku wykonano:

- miejscowe naprawy ścian i sufitu po robotach budowlanych;

- malowanie (odnowienie powłok malarskich) istniejących szaf wnękowych; wymieniono zużyte lampy oświetlenia zewnętrznego na nowe energooszczędne lampy LED;
- przeniesienie i usprawnienie instalacji przyzywowej i instalacji oświetlenia przypodłogowego;
- usunięcie starej futryny i poszerzenie wejścia do pokoju nr 20/21 wraz z tynkowaniem i malowaniem ościeża;
- montaż nowych drzwi wejściowych do pokoju o szerokości przejścia 100 cm;
- demontaż rozbiórkę starej wykładziny;
- wzmocnienie starej konstrukcji podłogi i istniejącego deskowania;
- montaż i poziomowanie nowej konstrukcji podłogi;
- dokonano miejscowych napraw tynków na elewacji budynku Pałac. W związku z rosnącym zagrożeniem dla mieszkańców i pracowników DPS na skutek odpadającego tynku elewacji podjęto działania w zakresie usunięcia odpadających fragmentów tynku i uzupełnienia ich nową wyprawą tynkarską;
- prowadzono bieżące naprawy w pokojach i łazienkach mieszkańców związane z utrzymaniem jak najlepszych standardów mieszkalnych w budynkach DPS.

Remont realizowany był ze środków własnych.

b) Dostosowanie środków komunikacji i innych środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym pomoc w zakupie środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych dla jednostek powiatu, samorządów gminnych oraz organizacji pozarządowych

W 2024 roku Powiat Legnicki przystąpił do realizacji Programu wyrównywania różnic między regionami III. W ramach Programu możliwe były działania mające na celu likwidację barier architektonicznych, technicznych i transportowych. W 2024 roku nie udzielono w ramach Programu dofinansowania.

c) Działania na rzecz wyrównywania szans uczestnictwa osób niepełnosprawnych życiu społecznym oraz pracy

Od 2012 roku w Powiecie Legnickim realizowany jest Program „Aktywny samorząd”, którego głównym celem jest wyeliminowanie oraz zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2024 roku osoby objęte wsparciem mogły skorzystać m. in z pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, dofinansowania szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomocy w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej protezy kończyny, pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej a także pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

W 2024 roku wpłynęło ogółem 40 wniosków w ramach programu „Aktywny samorząd” Moduł I, z czego 30 zostało zaakceptowanych do realizacji na łączną kwotę 123 719,50 zł

d) Zwiększenie dostępu do kształcenia i podnoszenia przez osoby niepełnosprawne swoich kwalifikacji,

Osoby z niepełnosprawnościami w 2024 roku w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” miały możliwość skorzystania z dofinansowania na kontynuowania nauki na poziomie wyższym, poprzez dofinansowanie czesnego osobie uczącej się w szkole policealnej, studiach wyższych, podyplomowych bądź doktoranckich. W 2024 roku wpłynęło 12 wniosków z czego 10 zostało rozpatrzonych pozytywnie zawarto umowy na kwotę 34 024,20 zł.

e, f) Dostosowywanie mieszkań osób niepełnosprawnych do ich potrzeb poprzez przyznawanie dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych; likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się

W 2024 roku wpłynęło ogółem 74 wniosków na likwidację barier funkcjonalnych tj: technicznych, architektonicznych i w komunikowaniu się, na łączną kwotę **738 909,59 zł**, z czego zostało wypłacone dofinansowanie w ramach 46 umów, na łączną kwotę **328 215,47 zł**. Na likwidację barier architektonicznych zostało zawartych 10 umów na dostosowanie

pomieszczeń do potrzeb osoby niepełnosprawnej, na łączną kwotę 160 085,21 zł. W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się zawarto 20 umów na zakup sprzętu elektronicznego i wypłacono dofinansowanie w wysokości 66 041,00 zł. W ramach likwidacji barier technicznych zawarto 12 umów na łączną kwotę 102 089,26 zł.

Ośrodki pomocy społecznej udzielały poradnictwa i pomocy w zakresie ubiegania się osób z niepełnosprawnościami o dofinansowanie ze środków PFRON do kosztów likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Cel szczegółowy 4:

Umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym poprzez zwiększenie dostępu do rehabilitacji oraz dóbr i usług (sportowych, kulturalnych, artystycznych i turystycznych)

a) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2024 roku osoby z niepełnosprawnością mogły skorzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Turnus rehabilitacyjny zapewnia aktywną rehabilitację oraz jest okazją do wypoczynku, podniesienia sprawności, a także realizowania i odkrywania różnych zainteresowań. Dodatkowo umożliwia poznawanie nowych osób, spędzania z nimi czasu oraz rozwijania kompetencji społecznych i komunikacyjnych.

Z uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2024 roku skorzystało **140** osób, z czego 18 osoby to dzieci w wieku szkolnym wraz z 18 opiekunami oraz 104 osoby dorosłe wraz z 27 opiekunami. Wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę **269 945,00 zł**.

b) Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej

Pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej udzielali wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami również poprzez działania informacyjne czy wsparcie emocjonalne. W praktyce pomoc ta polegała m. in. na udzielaniu informacji na temat instytucji i organizacji społecznych mogących wspierać osoby z niepełnosprawnością, tj. wydawaniu odpowiednich druków oraz pomoc w ich wypełnieniu. Informowano także o możliwości likwidacji barier architektonicznych i funkcjonalnych w miejscu zamieszkania (np. przystosowanie

pomieszczeń do potrzeb os. niepełnosprawnych) oraz o zasadach składania wniosków w Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego. Działania obejmowały pomoc w uzyskaniu dofinansowania do zakupu sprzęt ortopedycznego i środków pomocniczych z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wsparcie w 2024 roku to również działania mające na celu ułatwienie osobom z niepełnosprawnością kontaktu z placówkami służby zdrowia, korzystania z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej.

W 2024 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego umożliwiło osobom z niepełnosprawnością elektroniczne składanie wszystkich wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej, programu „Aktywny samorząd” za pośrednictwem Systemu SOW (System Obsługi Wsparcia), finansowanego ze środków PFRON. Dodatkowo Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego w 2024 roku zapewniło pomoc osobom z niepełnosprawnością, organizacjom pozarządowym, samorządom gminnym w realizacji zadań własnych na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez:

- informowanie o możliwościach pomocy, programach celowych PFRON w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnością,
- udostępnianie wniosków do udziału w programach celowych,
- pomoc w wypełnianiu wniosków osobom niepełnosprawnym ubiegającym się o dofinansowanie ze środków PFRON.

c) Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny;

Osoby z niepełnosprawnością, które otrzymały z Narodowego Funduszu Zdrowia refundację zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz spełniały kryterium dochodowe, mogły ubiegać się w 2024 roku o uzyskanie środków na pokrycie wydatków związanych z powyższym zakupem. W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze dofinansowano zakup m.in.: aparatów słuchowych dla osób dorosłych oraz dzieci, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek, protez kończyn dolnych, wózków inwalidzkich itp. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane były na podstawie zlecenia wystawionego przez uprawnionego lekarza. Pomoc i wsparcie w dostępie do sprzętu rehabilitacyjnego na podstawie zlecenia wystawionego przez lekarza specjalistę, niezbędnego do rehabilitacji w warunkach domowych, który nie jest objęty ubezpieczeniem. W ramach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wpłynęło 30 wniosków na łączną kwotę 109 015,93 zł. Zawarto 22 umowy dla osób fizycznych na łączną kwotę 78 453,99 zł.

Ogółem na dofinansowanie do zaopatrzenia w środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne złożono 333 wniosków na kwotę 1 357 192,92 zł. Przyznano dofinansowanie dla 249 osób na kwotę 719 211,20 zł

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku wspomagał mieszkańców przy zakupie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, które ułatwiają osobom z niepełnosprawnością codzienne funkcjonowanie (wózki inwalidzkie, w tym elektryczne; materace p/odleżynowe; pionizatory; podnośniki; pieluchomajtki i pozostałe produkty chłonne; aparaty do pomiaru ciśnienia tętniczego, aparaty do pomiaru cukru we krwi).

d) Wspieranie organizacji spotkań o charakterze integracyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym poprzez udzielanie dofinansowań do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;

Działania powyższe realizowano poprzez dofinansowanie organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji. W ramach tego zadania do Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego wpłynęło 9 wniosków na organizację imprez integracyjnych, z czego 4 wnioski złożone zostały przez Stowarzyszenie "Prząśnik" w Brenniku, 5 wniosków przez Prochowicki Ośrodek Kultury i Sportu. Zawarto 9 umów na organizację imprez integracyjnych na łączną kwotę 18 000,00 zł, w których udział wzięło 625 osób z niepełnosprawnością.

Środowiskowe Domy Samopomocy umożliwiły osobom z niepełnosprawnościami codzienny kontakt z kulturą, poprzez udział w zajęciach prowadzonych w pracowni kulturalno-oświatowej oraz muzyczno-teatralnej. W ramach prowadzonej terapii umożliwiono udział w zajęciach ruchowych, poprzez codzienny dostęp do sali sportowo-rekreacyjnej, udział w zajęciach na krytym basenie oraz liczne wyjazdy plenerowe.

Domy Pomocy Społecznej, dbając o aktywność mieszkańców, zapewniły mieszkańcom uczestnictwo w licznych zawodach sportowych oraz Olimpiadach Specjalnych. Oba domy zapewniły również swoim podopiecznym bogatą ofertę zajęć i imprez kulturalnych, dzięki którym mieszkańcy mogli aktywnie spędzić swój czas wolny. W 2024 roku placówki realizowały zajęcia kulturalne i rekreacyjne, zajęcia świetlicowe oraz gry stolikowe, imprezy kulturalno-oświatowe na terenie placówki, imprezy integracyjne z okazji świąt, wycieczki krajoznawcze.

W roku sprawozdawczym uczestnicy placówek z terenu powiatu legnickiego wzięli udział w różnego rodzaju wystawach, wyjściach do kina i teatru, warsztatach oraz zabawach.

Wszystkie imprezy kulturalno-rekreacyjne były znakomitą okazją do poznawania wielu nowych osób, nawiązania kontaktów towarzyskich, przyjaźni, wspólnej zabawy i integracji. Natomiast imprezy o charakterze sportowym mobilizują wszystkich uczestników do rywalizacji sportowej. Należy podkreślić, że większość organizowanych imprez miało charakter masowy, a w imprezach integracyjnych bierze udział kilkaset osób niepełnosprawnych wraz z rodzinami i opiekunami, a także mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej z terenu naszego powiatu oraz inni zaproszeni goście spoza powiatu.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego w 2024 roku zorganizowało po raz kolejny drużynowy turniej Boccia Powiatu Legnickiego. Rozgrywki zorganizowano na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Prochowicach. W turnieju uczestniczyło 7 drużyn. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział 80 osób.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego przy współpracy z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, pod Patronatem Honorowym Starosty Legnickiego Adama Babuśki w 2024 roku zorganizowało przedsięwzięcie pn. Przegląd Małych Form Teatralnych „Życie to sztuka”. Wydarzenie odbyło się w dniu 4 kwietnia 2024 r. w Centrum Konferencyjnym Legnickiej Strefy Ekonomicznej w Legnicy, w którym udział wzięło 7 grup teatralnych (ok. 100 osób). Podczas wydarzenia uczestnicy zaprezentowali swoją twórczość teatralną oraz wokalną. Cel przedsięwzięcia został osiągnięty – promocja twórczości teatralno-muzycznej osób z niepełnosprawnościami, aktywizacja osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, społecznym i kulturalnym, przełamywanie barier społecznych oraz integracja społeczna. Wydarzenie jest związane z realizacją zadań ustawowych powiatu w zakresie działań na rzecz integracji i rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu legnickiego.

e) Umożliwianie osobom niepełnosprawnym rozwoju zaradności życiowej i integracji ze środowiskiem poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych przez ośrodki wsparcia;

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu legnickiego stworzyły warunki do rozwoju aktywności i samodzielności osób z niepełnosprawnościami. Zadanie to realizowały w 2024 roku ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, warsztaty terapii zajęciowej oraz ośrodki pomocy społecznej.

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonują 2 ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w których wsparciem objętych jest łącznie 120 osób. Placówki

te organizują swoje codzienne zajęcia, w taki sposób, aby ich podopieczni mogli przygotować się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. W zakresie możliwości samodzielnego i swobodnego funkcjonowania w społeczeństwie prowadzony był trening umiejętności społecznych i interpersonalnych. Trening ten dotyczy wszystkich możliwych celowych działań związanych z kontaktem z drugą osobą i grupą, naukę rozwiązywania problemów i adaptacji do różnorodnych sytuacji społecznych. W ramach treningów społecznych podejmuje się działania mające na celu przygotowanie uczestnika do podjęcia pracy oraz pomoc w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia. W ramach przygotowania do pracy zawodowej użytkownicy uczą się, korzystając z komputera, redagować życiorysy, CV, listy motywacyjne. Istotny jest również trening prowadzenia rozmowy z pracodawcą oraz poradnictwo prawne i socjalne. Uczestnicy wspierani przez terapeutów samodzielnie załatwiają sprawy urzędowe, wypełniają dokumenty niezbędne do załatwienia spraw bytowych – świadczenia, wnioski itp.

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonują również 2 Domy Pomocy Społecznej, które oferowały swoim mieszkańcom różnorodną terapię zajęciową. Zajęcia terapeutyczne uwzględniały życzenia i przyzwyczajenia podopiecznych, integrowały mieszkańców, pozwalały na nawiązanie bliższych kontaktów poprzez rozmowy i wspólne rozwiązywanie problemów. Świadomość swoich zdolności, przydatności i możliwości zrobienia czegoś pożytecznego wpływało pozytywnie na samoocenę, podnosiło wartość w oczach innych uczestników zajęć, wyzwalało poczucie bycia potrzebnym.

Ośrodki pomocy społecznej na terenie gmin powiatu legnickiego poprzez usługi opiekuńcze wspierały swoich mieszkańców w aktywności i samodzielności. Przyczyniły się do usprawniania osób z niepełnosprawnościami i samodzielnego funkcjonowania w środowisku poprzez naukę gospodarowania budżetem domowym, przygotowywanie posiłków jak i dbanie o higienę osobistą, czy umożliwienie dostępu do rehabilitacji. Udzielają również poradnictwa i pomocy w zakresie ubiegania się osób z niepełnosprawnościami o dofinansowanie ze środków PFRON do różnych form pomocy.

f) Wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie udziału w warsztatach terapii zajęciowej

Na terenie powiatu legnickiego funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej, w których wsparciem objętych jest łącznie 55 mieszkańców Powiatu Legnickiego.

Celem działania warsztatów jest rehabilitacja społeczna i aktywizacja zawodowa uczestników, zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia w środowisku. Rehabilitacja społeczna była realizowana przede wszystkim poprzez:

- przygotowanie do maksymalnie samodzielnego życia, w którym uczestnik będzie mógł pełnić role zgodnie ze swoimi możliwościami, potrzebami, zainteresowaniami i oczekiwaniami otoczenia,
- przygotowanie do spełnienia możliwie wielu realnych dla siebie ról aktywnego członka rodziny (samodzielną w samoobsłudze, zaradność, kompetentność w podstawowych pracach domowych),
- przygotowanie do niezależnego i aktywnego funkcjonowania w środowisku lokalnym, placówkach użyteczności publicznej, kontaktach międzyludzkich oraz udziału w różnych formach życia,
- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej,
- przygotowanie do aktywizacji zawodowej oraz prostych prac zarobkowych,
- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Cel szczegółowy 5:

Wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych w pełnieniu ich ról

a) Realizacja zadań z zakresu wczesnej interwencji i wspomagania rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami;

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnowie umożliwiła dzieciom, młodzieży i ich rodzinom dostęp do poradnictwa specjalistycznego w formie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych jak i długotrwałej terapii. Dodatkowo w 2024 roku wydano 55 orzeczeń o kształceniu specjalnym, 15 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego, 3 orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych, 33 opinie o potrzebie wczesnego wspomagania dziecka. Dzieciom i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwiał lub utrudniał uczęszczanie do szkoły zapewni nauczanie dostosowane do potrzeb i możliwości tych uczniów. Kształcenie prowadzone było w oparciu o orzeczenie o potrzebie nauki w formie kształcenia specjalnego oraz nauczania indywidualnego. W ramach Porozumienia zawartego w 2022 r. w Warszawie przez Powiat Legnicki

z Ministerstwem Edukacji Narodowej Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chojnowie funkcjonuje jako wiodący ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczy. Poradnia realizuje Program Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka „Za życiem” od 19 października 2022 roku. Liczba dzieci objętych programem „Za Życiem” w 2024 – **17 dzieci**. W ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za Życiem” realizowane były zajęcia specjalistyczno-terapeutyczne: terapia polisensoryczna, zajęcia logopedyczne, terapia pedagogiczna, zajęcia z psychologiem oraz konsultacje z rodzicami i dzieckiem. Celem wszechstronnych i różnorodnych oddziaływań było zapewnienie dzieciom dostępu do zwiększonej pomocy w wyrównywaniu deficytów rozwojowych, podjęcie większej ilości działań stymulujących dziecko we wczesnym etapie rozwoju

b) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego

W roku 2024 udzielano pomocy oraz wsparcia **207** mieszkańcom Powiatu Legnickiego podczas **307** wizyt, w formie indywidualnej pomocy i poradnictwa specjalistycznego na rzecz klientów w kryzysie. Byli oni objęci wsparciem psychologicznym, pedagogicznym oraz prawnym a także poradnictwem socjalnym i rodzinnym.

Poniższa tabela przedstawia ilość założonych kart oraz liczbę wizyt klientów w ramach poradnictwa specjalistycznego w roku 2024.

specjalista	liczba założonych kart	liczba wizyt
psycholog	95	158
prawnik	53	70
pedagog	12	28
poradnictwo socjalne	25	25
poradnictwo rodzinne	22	26
RAZEM	207	307

Tabela nr 1. Liczba założonych kart oraz wizyt w ramach poradnictwa specjalistycznego w 2024 roku

Ośrodek Interwencji Kryzysowej wdrażał profilaktykę w zakresie ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Legnickim poprzez podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy oraz ochrony zdrowia psychicznego z dzieci z niepełnosprawnością.

Realizowano zajęcia grupowe oraz indywidualne a także rodzinne w zakresie profilaktyki przemocy wobec dziecka z niepełnosprawnością w formie warsztatów i szkoleń dla rodziców i opiekunów w zakresie umiejętności wychowawczych TUV. W treningu wzięło udział 14 osób, w tym opiekunowie dzieci z niepełnosprawnością. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia z matematyki dla dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i ponadpodstawowej. Zajęcia te miały charakter korekcyjno - kompensacyjny dla dzieci wymagających indywidualnego podejścia, prowadzone były w godzinach popołudniowych, uczestniczyły w nich dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Odbywały się warsztaty arteterapii, sensoplastyki i integracji rodzin dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów w tym dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Zajęcia te odbywały się przez cały 2024r, uczestniczyło w nich 20 dzieci oraz 20 osób dorosłych. Wsparciem objęto rodziny dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Ośrodek Interwencji Kryzysowej organizował oraz prowadził szkolenia dla pracowników pomocy społecznej Powiatu Legnickiego w zakresie wsparcia dla osób z niepełnosprawnością oraz opiekunów mieszkalnictwa wspomaganego.

c) *Organizacja grup wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych.*

W ŚDS działających na terenie Powiatu Legnickiego rodziny i opiekunowie uczestników byli czynnie włączani w realizację programu terapeutycznego oraz w różne przedsięwzięcia integracyjne. Ponadto placówki umożliwiały dostęp do wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, konsultacji lekarza specjalisty i poradnictwo pracownika Socjalnego. W celu kształtowania świadomości społecznej i dostrzegania problemów osób z niepełnosprawnościami organizowano spotkania o charakterze integrującym ze społecznością lokalną.

Cel szczegółowy 6.

Usprawnienie systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych

a) *Podnoszenie, jakości oferowanych usług w zakresie pomocy instytucjonalnej na rzecz osób niepełnosprawnych.*

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Prząśnik” w Brenniku świadczył usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające całodobowo. Zapewniona była fachowa opieka lekarska przez

lekarzy z Ośrodka Zdrowia z Tyńca Legnickiego, a na badania specjalistyczne mieszkańcy dowożeni byli do Szpitala Wojewódzkiego w Legnicy oraz do przychodni specjalistycznych m.in. w Jaworze, Lubinie, Legnicy, Jaśkowicach Legnickich, Legnickim Polu. Do dyspozycji mieszkańców był psycholog, który świadczył usługi dwa razy w tygodniu. Dom zapewniał również profesjonalną opiekę pielęgniarską. Wśród personelu prowadzone były szkolenia wewnątrzzakładowe oraz zewnętrzne, które miały na celu poprawę jakości opieki nad mieszkańcami. Dom w 2024 roku współpracował z zewnętrzną firmą realizującą dla mieszkańców domu indywidualną rehabilitację domową świadczoną w domu pacjenta dla osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługi te były realizowane w ramach tzw. rehabilitacji domowej finansowanej z NFZ. W 2024 roku Dom kontynuował współpracę z Dolnośląskim Towarzystwem Krzewienia Kultury Fizycznej. W ramach tej współpracy w Domu przeprowadzono cykl spotkań sportowych pt. „Ty też potrafisz -zajęcia i turniej gry w petankę”, które zakończono Domowym Turniejem Gry w petankę. Dom współpracuje ze Szkołą Podstawową im. „Inki” Danuty Siedzikówny w Wągradnie, ze Szkołą Podstawową nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Prochowicach, z Niepublicznym Przedszkolem „Bajkowa Lutynia” z Lutyni oraz Szkołą Podstawową nr 2 w Jaworze. Uczniowie uświetniają swoimi występami artystycznymi uroczystości organizowane w Domu, a także organizują zbiórki prezentów mikołajkowych dla podopiecznych naszej placówki.

b) Podejmowanie wspólnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych przez jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe

Dom Pomocy Społecznej „Prząśnik” w Brenniku na stałe współpracuje ze Stowarzyszeniem „Prząśnik”, które wspiera Dom w organizacji imprez kulturalnych i integracyjnych na rzecz Mieszkańców (Wielka Biesiada, Wieczera Wigilijna). DPS współpracuje również ze Stowarzyszeniem „Kajtek”. W ramach tej współpracy w Domu odbyły się koncert dedykowany mieszkańcom i pracownikom. W ramach integracji ze środowiskiem lokalnym mieszkańcy uczestniczyli w spotkaniach, piknikach i imprezach organizowanych we współudziale z innymi placówkami opisanymi powyżej i powtarzanych corocznie.

Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy, w celu sprawnej obsługi klientów, w tym osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, wprowadził możliwość elektronicznego

umawiania się na wizyty do rejestracji oraz do doradcy klienta na dogodny dzień i godzinę. W roku 2024 osoby z niepełnosprawnościami umówiły 2 059 wizyt.

Dodatkowo każda osoba mogła skorzystać z elektronicznych usług Urzędu przez portal praca.gov.pl, umożliwiający m.in. elektroniczną rejestrację, złożenie wniosku o dodatek aktywizacyjny, zgłoszenie podjęcia pracy, złożenie pisma ogólnego.

W roku 2024 PUP kontynuował realizację wprowadzonej w roku 2023 usługi dla osób z niepełnosprawnościami, tj. wizyty u doradcy klienta lub doradcy zawodowego on-line. Spotkania odbywają się poprzez aplikację Teams. Jest to inicjatywa własna Urzędu, służąca podnoszeniu jakości oferowanych usług i ułatwieniu dostępności osobom z niepełnosprawnościami do usług realizowanych przez PUP.

Na wizytę on-line do doradcy klienta w roku 2024 umówiły się 4 osoby z orzeczoną stopniem. Podczas wizyt doradca dokonywał analizy sytuacji zawodowej klienta oraz przedstawiał odpowiednie oferty pracy. Dodatkowo po zakończonych rozmowach na adresy e-mail klientów wysłane zostało podsumowanie wizyty wraz z przedstawionymi ofertami pracy zawierającymi dane kontaktowe do pracodawców oraz ustalonym terminem kolejnej wizyty.

f) Zapewnienie dostępu do usług w formie opieki wytchnieniowej dziennej oraz całodobowej

Opieka wytchnieniowa

W 2024 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego przystąpiło do programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez możliwość udzielenia im doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Program ma zapewniać czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, a także zapewnić czas na odpoczynek i regenerację. Z usług opieki wytchnieniowej świadczonej w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością w 2024 roku skorzystało łącznie 59 osób, w tym 12 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 47 dorosłych osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie. Opieka wytchnieniowa świadczona była w ramach pobytu całodobowego w ośrodku lub placówce gwarantującej całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami. Usługi całodobowej opieki wytchnieniowej zapewniał m.in. jeden z Domów Pomocy Społecznej

funkcjonujących na terenie powiatu – DPS „Prząśnik” w Brenniku oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych „Niebieski Parasol” w Chojnowie. Z takiej formy wsparcia w 2024 roku skorzystały 53 osoby dorosłe posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2024 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego przystąpiło do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024. Z usług asystenta w 2024 roku skorzystało łącznie 82 osoby, w tym 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 71 dorosłych, w tym 19 osób o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 36 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 16 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

h) Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie obsługi i podniesienia, jakości oferowanych usług;

W 2024 roku DPS „Prząśnik” w Brenniku prowadzenie szkoleń wewnątrzzakładowych na następujące tematy:

- Alkoholizm jako choroba. Postępowanie z osobami nadużywającymi alkoholu.
- Prawa i obowiązki mieszkańca DPS.
- Procedury w domach opieki - czy są potrzebne?
- Aktywne życie - metody pracy i aktywizacji.
- Rehabilitacja geriatryczna - pomoc dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej.
- Superwizja" - profesjonalna metoda obserwacji i refleksji w praktyce terapeutycznej.
- Proste techniki automasażu twarzy dla relaksu i odmłodzenia.
- Dostosowanie rutyn pielęgnacyjnych do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Zachowania agresywne mieszkańców - skuteczne techniki samoobrony i obezwładniania (zajęcia praktyczne prowadzone przez instruktora sztuk walki).

- Nowoczesna opieka pielęgnarska w demencji i pielęgnacja u schyłku życia: jak robiliśmy to kiedyś, a jak możemy to robić dzisiaj.

W 2024 roku PUP w ramach szkoleń zorganizował:

1. Dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie zorganizowano szkolenie dla 15 pracowników „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem IPD, pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego”
 - 1 osoba uczestniczyła w szkoleniu „Trudny klient”
 - 2 osoby uczestniczyły w szkoleniu „Język urzędowy w praktyce”
 - 1 osoba uczestniczyła w szkoleniu „Doradztwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnościami”
2. Szkolenia dla pracodawców i pracowników finansowych ze środków Krajowego Funduszu Społecznego – limit podstawowy oraz priorytet ze środków rezerwy: Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego.

W szkoleniach uczestniczyło 59 pracowników instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym Warsztatów Terapii Zajęciowej, Świetlic Terapeutycznych, Domów Pomocy Społecznej, Szkół Specjalnych, Zakładów Aktywizacji Zawodowej. Szkolenia obejmowały takie zagadnienia jak:

- Trener umiejętności społecznych
- Empatyczna komunikacja w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi
- Autyzm osoby niepełnosprawnej
- Ocena umiejętności językowych i społecznych dzieci w spektrum autyzmu
- Psychologiczne metody wspierania rozwoju (studia podyplomowe)
- Szkolenia dla opiekuna osoby starszej lub niepełnosprawnej
- Efektywny personel DPS w obliczu zmieniających się potrzeb uczestników

- Kursy związane z utrzymaniem technicznym siedziby podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Wśród w/w wsparcie otrzymały m.in. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chojnowie, Dom Pomocy Społecznej w Legnickim Polu, Dom Pomocy Społecznej "Prząśnik" w Brenniku oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu, działające na rzecz mieszkańców powiatu legnickiego.

Punkt Usług Środowiskowych

Zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu Legnickiego nr 229/700/2023 z dnia 19.01.2023 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy został utworzony **Punkt Usług Środowiskowych**. Do szczegółowego zakresu zadań PUŚ należy rozwijanie i integracja usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym, koordynowanie usług społecznych świadczonych na poziomie lokalnym, udzielanie mieszkańcom informacji o realizowanych usługach społecznych, koordynowanie działań w zakresie procesu instytucjonalizacji usług społecznych w powiecie, udział w opracowaniu, realizacji i monitorowaniu Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Powiecie Legnickim, organizowanie, koordynowanie i zapewnianie usług realizowanych w PUŚ, w tym prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych.

W ramach działań PUŚ, w czwartym kwartale 2024 roku koordynator usług środowiskowych wraz z radcą prawnym **odbyli 8 spotkań w gminach Powiatu Legnickiego**, których celem była profilaktyka przeciwdziałania przemocy domowej wobec seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz zapoznanie z ofertą PUŚ kierowaną do mieszkańców powiatu. Z tym problemem. Podczas spotkań mieszkańcom 8 gmin rozdane zostały wizytówki zawierające kontakt telefoniczny i adresem oraz informatory usług środowiskowych.

Teleopieka

Powiat Legnicki zapewnił dostęp do usług opiekuńczych z wykorzystaniem certyfikowanych urządzeń telemedycznych (60 opasek telemedycznych wraz z abonamentem na świadczenie usług teleopieki na okres 24 miesięcy) dla grupy mieszkańców Powiatu Legnickiego. Z tej formy wsparcia skorzystało w 2024 r. łącznie 83 osoby (stan na 31.12.2024 r.). W 2024 roku

podpisano łącznie 23 nowe umowy z mieszkańcami. Teleopieka zwiększyła bezpieczeństwo mieszkańców (zwłaszcza samotnych niepełnosprawnych osób i seniorów) oraz umożliwiła tym osobom na pozostanie w ich środowisku lokalnym. Wsparciem zostali objęci mieszkańcy 8 gmin bez limitu wieku. W grudniu 2024 roku podpisano z firmą Sidly umowę na kolejny okres świadczenia usługi teleopieki dla 15 opasek, która będzie obowiązywać od 10 lutego 2025 roku.

Od 2023 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego prowadzi 5 mieszkań o zasięgu ponadgminnym (2 treningowe oraz 3 wspomagane). Mieszkania są ujęte w strukturze organizacyjnej Centrum, które sprawuje nad nimi nadzór (nadzór bezpośredni nad poszczególnymi mieszkaniami sprawują opiekunowie mieszkań - pracownicy Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego).

1. MIESZKANIE NR 1 W BRENNIKU (Brennik 24, 59-243 Ruja) – mieszkanie treningowe - „Dom dla matek (ojców) z małoletnimi dziećmi lub kobiet w ciąży”.
2. MIESZKANIE NR 2 W RUI (Ruja 22, 59-243 Ruja) – mieszkanie wspomagane. Przeznaczone zostało dla osób w wieku senioralnym, z niepełnosprawnością, przewlekłe somatycznie chorych.
3. MIESZKANIE NR 3 W RUI (Ruja 23, 59-243 Ruja) – mieszkanie wspomagane. Przeznaczone zostało dla osób z niepełnosprawnością, przewlekłe somatycznie chorych, wymagających zarówno wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie usług bytowych i opiekuńczych jak i w formie usług bytowych wraz z nauką, rozwijaniem lub utrwalaniem samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.
4. MIESZKANIE NR 4 W RZESZOTARACH (Rzeszotary, ul. Legnicka 26, 59-222 Miłkowice) mieszkanie wspomagane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Mieszkanie z usługami bytowymi i opiekuńczymi zapewnienia miejsca pobytu wszystkim osobom z terenu całego powiatu, które są zainteresowane taką formą wsparcia i takiego wsparcia wymagają, z uwagi na trudną sytuację życiową wynikającą z zaburzeń psychicznych lub innych trudności w funkcjonowaniu psychicznym.
5. MIESZKANIE NR 5 W PROCHOWICACH (ul. Wrocławska 29, 59-230 Prochowice) mieszkanie treningowe – z przeznaczeniem dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w mieszkaniach umieszczonych zostało 5 osób (matka z 3 małoletnich dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz pełnoletni wychowanek pieczy zastępczej z orzeczeniem o niepełnosprawności).

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

W 2024 roku posiedzenia Rady odbywały się w trybie stacjonarnym i zdalnym. Na posiedzeniach omawiano problemy i prawa osób niepełnosprawnych, opiniowano podział środków Funduszu PFRON przyznanych Powiatowi Legnickiemu według algorytmu. Członkowie Rady dokonali wyboru Prezydium Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych na okres jednego roku, zgodnie przedstawionym powyżej składem. Rada wspierała działania mające na celu wyrównywanie różnic między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz dostępności, w tym na likwidację barier transportowych oraz aktywizację osób niepełnosprawnych. W czasie organizowanych spotkań Rady odbywały się panele dyskusyjne związane z działalnością Rady, wsparciem osób niepełnosprawnych w sytuacji zagrożenia epidemicznego oraz stanu pandemii. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych prowadziła otwartą politykę informacyjną na temat prac Powiatowej Rady, poprzez komunikaty na stronie internetowej urzędu Starostwa Powiatu Legnickiego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych składa się z 5 osób powoływanych przez Starostę Legnickiego spośród przedstawicieli, działających na terenie powiatu legnickiego, organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (powiatu i gmin). Rada jest organem opinio-doradczym, jej kadencja trwa 4 lata.

W 2024 roku została powołana nowa Rada na lata 2023-2027. W 2024 roku odbyło się 6 posiedzeń.

Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu

Głównym celem Zakładu Aktywności Zawodowej jest zatrudnienie i rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami. ZAZ zatrudnił 100 osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których zdiagnozowano autyzm, choroby psychiczne lub niepełnosprawność intelektualną. W skład kadry obsługowo-rehabilitacyjnej wchodzi 40 osób. Zakład Aktywności Zawodowej prowadził działalność o charakterze wytwórczo –

usługowym. W ZAZ działały kuchnie, pralnia, pracownia rękodzieła artystycznego oraz wydział zajmujący się usługami porządkowymi i pielęgnacją terenów zielonych. Zatrudnione osoby z niepełnosprawnościami mogły korzystać z rehabilitacji społecznej i zawodowej. ZAZ oferuje zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w ramach działu wytwórczo-usługowego, w skład którego wchodzi:

- przygotowywanie posiłków (prowadzenie kuchni) w tym usługi cateringowe;
- usługi pralnicze wykonywane w pralni z barierą higieny;
- usługi porządkowe, pielęgnacji terenów zielonych i drobne prace remontowe;
- rękodzieło artystyczne (szycie pościeli oraz ręczników).

Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu powstał, aby stworzyć nowe miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnością oraz dać jak największe szanse i możliwości osobom z niepełnosprawnością.

Wnioski

Przedstawiony powyżej materiał dotyczy realizacji w 2024 roku działań zaplanowanych w ramach Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2026. Sprawozdanie opracowano na podstawie informacji pozyskanych od realizatorów Programu – jednostek z terenu powiatu legnickiego, działających na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. W 2024 roku zrealizowane zadania w znaczący sposób poprawiły sytuację życiową niepełnosprawnych mieszkańców oraz przyczyniły się do podniesienia poziomu ich życia. Celem działań było doprowadzenie do pozytywnego spostrzegania osób niepełnosprawnych wśród społeczności powiatu oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób dotkniętych niepełnosprawnością.

Działania podejmowane przez realizatorów Programu przyczyniły się do poprawy jakości życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, a także umożliwiły osobom niepełnosprawnym łatwiejszy dostęp do aktywności, sportu, rekreacji, kultury, a także rehabilitacji społecznej, usług specjalistycznych i opiekuńczych.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego jako koordynator Programu planuje realizować w 2025 roku następując inicjatywy na rzecz osób z niepełnosprawnością:

1. Program „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 dla 78 osób,
2. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek

Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 dla 69 osób,

3. usługi teleopieki,
4. aktywizację osób z niepełnosprawnością w ramach PUŚ,
5. działania na rzecz dzieci z niepełnosprawnością – uruchomienie gabinetu terapeutycznego do prowadzenia treningów metodą Biofeedback,
6. uruchomienie gabinetu do prowadzenia zajęć terapii pedagogicznej z elementami integracji sensorycznej,
7. Program „Aktywny samorząd”,
8. dofinansowanie ze środków PFRON dla osób z niepełnosprawnościami,
9. realizację programu „Sprawny uczeń”,
10. organizację przedsięwzięć integrujących społeczność osób z niepełnosprawnościami, w tym Drużynowy Turniej Bocce oraz Przegląd Małych Teatralnych.

Uzasadnienie

do projektu Uchwały Rady Powiatu Legnickiego w przyjęcia informacji z realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

na lata 2022-2026 za 2024 rok

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy realizacja, zgodnie z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022 – 2026 wskazuje cele do realizacji na rzecz osób niepełnosprawnych wyznaczone w oparciu o obecnie występujące problemy środowiska osób z niepełnosprawnościami. Dokument wyznacza najważniejsze zadania stojące przed powiatem do realizacji w okresie od 2022 do 2026 roku w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w obszarze rehabilitacji społecznej, zawodowej, zatrudniania oraz przestrzegania praw tych osób. Program ma ułatwić prowadzenie aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, wspierać i umacniać ich prawa, eliminować wszelkie przejawy dyskryminacji.

Przedstawione informacje w sprawozdaniu opracowane zostały na podstawie danych pozyskanych od realizatorów Programu – jednostek z terenu powiatu legnickiego, działających na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

W 2024 roku zrealizowane zadania w znaczący sposób poprawiły sytuację życiową osób z niepełnosprawnościami oraz przyczyniły się do podniesienia poziomu ich życia. Celem tych działań było doprowadzenie do pozytywnego postrzegania osób z niepełnosprawnościami wśród społeczności powiatu oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu.

Działania podejmowane przez realizatorów Programu przyczyniły się do poprawy jakości życia społecznego i zawodowego osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin, a także umożliwiły im łatwiejszy dostęp do aktywności, sportu i rekreacji oraz do kultury. Działania realizowane w ramach Programu zmierzały do aktywizacji osób z niepełnosprawnościami w życiu zawodowym i społecznym oraz przyczyniły się do podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw. Zaplanowane cele na 2024 rok zostały zrealizowane.

Informacja została pozytywnie zaopiniowana przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.

Wobec powyższego przyjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

RADCA PRAWNY

Rozprawa 326/2024
Grażyna Ratajczak-Antoniszyn

Id: 1D8AADF6-2ABF-400F-8B31-AB1EF2167A44. Projekt